

selv kunne begrunde en nægtelse af gældssanering. Tilfældene er dog nok sjældne i praksis.

Er der i realiteten tale om, at den virksomhed, hvorfra gælden stammer, reelt drives videre, men i en andens navn, f.eks. i et familiemedlems navn, vil gældssanering normalt være udelukket, da sådanne konstruktioner oftest vil have karakter af kreditorly.

Som det fremgår ovenfor under pkt. 4.1, fastsættes der som hovedregel en afdragsperiode på 5 år til afvikling af den resterende gæld efter en kendelse om gældssanering. I denne 5-årige periode skal skyldnerens indkomstmæssige og budgetmæssige forhold ligge nogenlunde fast. En eventuel usikkerhed om skyldnerens økonomiske forhold har således både betydning for skifterettens vurdering af, om skyldneren kan godtgøre ikke at være i stand til og navnlig også i fremtiden ikke vil blive i stand til at opfylde sine økonomiske forpligtelser, hvilket er en betingelse for at få gældssanering, ligesom den har betydning for, om skifteretten har et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at tilrettelægge skyldnerens afdragsordning. Usikkerhed om indkomstforhold vil derfor medføre, at der som altovervenjende udgangspunkt ikke kan indledes gældssaneringssag for skyldneren for tiden.

Problemerne omkring opgørelsen af betalingsevnen har formentlig i en del tilfælde særlig relevans for den (tidligere) erhvervsdrivende skyldner, da det i praksis ofte ses, at netop arbejds-, indtægts- og boligforhold i en vis fremtid kan være uafklarede efter et virksomhedssammenbrud. Skyldneren vil i sådanne tilfælde efter gældende ret være henvist til at søge gældssanering, når forholdene har stabiliseret sig, f.eks. når skyldneren har fået almindeligt lønarbejde, eller der er etableret en (ny) virksomhed, hvor indtjeningsforholdene er afklaret på en sådan måde, at betalingsevnen kan opgøres med en rimelig grad af sikkerhed.

Kan den erhvervsdrivende ikke dokumentere et nogenlunde fast indtjeningsniveau, kan dette således både medføre, at gælden i givet fald må være meget stor, før skyldneren har ført bevis for, at gældsforpligtelsen er håbløs, og at gældssanering må afvises for tiden, da der ikke kan fastlægges et budget for skyldneren i afdragsperioden.

Gældens alder er derimod af mindre betydning for afgørelsen af, om skyldneren kan meddeles gældssanering, hvis den i det væsentligste er opstået som følge af en enkeltstående og nu overstået begivenhed, f.eks. en erhvervsvirksomheds sammenbrud eller konkurs.

At skyldneren er under konkursbehandling, hindrer ikke, at der kan gennemføres gældssanering, jf. konkurslovens § 231. Skyldneren skal i dette tilfælde op-

fylde de almindelige betingelser i konkurslovens § 197 for at opnå gældssanering, jf. pkt. 4.1 ovenfor.

Det fremgår af betænkning nr. 957/1982, side 166, at selv om gældssaneringsudvalget antog, at *reglerne om gældssanering i konkurs* ville få større praktisk betydning end reglerne om tvangsakkord i konkurs, fandt udvalget ikke, at der var behov for detaljerede regler om gældssanering i konkurs. Konkursloven indeholder en række detaljeregler om fremgangsmåden ved behandlingen af sager om gældssanering i konkurs, idet der dog i vidt omfang henvises til reglerne om gældssanering uden for konkurs.

Kendelse om gældssanering i konkurs kan tidligst afsiges i forbindelse med boets slutning efter § 143, dvs. når boet slutes, fordi der ikke er midler til andet end dækning af omkostningerne til bobehandlingen, eller i forbindelse med skifterettens stadfæstelse af udkast til regnskab eller udlodning, jf. § 151, jf. § 232, stk. 1. I øvrigt træffer skifteretten bestemmelse om, i hvilket omfang gældssanerings sagen skal afvente boets slutning.

Kendelse om gældssanering i konkurs omfatter de fordringer, der er stiftet inden konkursdekrets afsigelse. Når særlige forhold taler derfor, kan skifteretten bestemme, at kendelsen kun skal omfatte de fordringer, der er stiftet inden et af skifteretten fastsat tidligere tidspunkt.

Gældssaneringsudvalget fremhævede i betænkning nr. 957/1982, side 102 f., at en forholdsvis stor del af det samlede antal gældssaneringssager, og navnlig de »tungeste«, måtte forventes at blive behandlet efter reglerne om gældssanering i konkurs. Konkursrådet anfører, at det i praksis har vist sig, at begæringer om gældssanering i konkurs kun udgør en ganske lille del af det samlede antal gældssaneringssager. Det praktiske anvendelsesområde efter de gældende regler for sanering af gæld, som stammer fra erhvervs mæssig virksomhed, har været relativt snævert. Reglerne har i hovedsagen været anvendt til nedskrivning af erhvervs gæld, hvor skyldnerens virksomhed er afviklet, og hvor skyldneren er overgået til at være lønmodtager.

Gældssaneringsudvalgets antagelse om, at navnlig de »tungeste« sager måtte forventes at blive behandlet efter reglerne om gældssanering i konkurs, og hermed formentlig også en antagelse om et vist sagsantal, har efter Konkursrådets oplysninger vist sig ikke at holde stik i praksis.

Konkursrådet bemærker, at man ikke har grundlag for at udtale sig om den præcise baggrund herfor, men peger bl.a. på et forholdsvis lille antal personlige konkurser og dermed en forholdsvis lille gruppe